

Terra de fango

JUNY 61

REVISTA DE MARRATXÍ

**LA ROMERIA DE
SANT MARÇAL**
UNA TRADICIÓ
CENTENÀRIA

DIMONIS DE FANG
LES CARES DARRERE
LES MÀSCARES

ASSOCIACIONS
CLUB HANDBOL MALLORCA
AAVV ES PONT D'INCA NOU

GEN J
MARROCKXÍ

PAM A PAM
PÒRTOL

**La Romería de
Sant Marçal**
Una tradición
centenaria

Dimonis de Fang
Las caras detrás de
las máscaras

Asociaciones
Club Handbol Mallorca
AAVV Es Pont d'Inca Nou

Gen J
Marrockxí

Pam a Pam
Pòrtol

Ràdio Marratxí

92.9 FM

TOTES
LES PERSONES

Ceràmica
de Marratxí

#herència
#tradició
#innovació

ceramicademarratxi.com

ceràmica
de Marratxí

Ajuntament
de Marratxí

Redacció

Redacción

Alberto Fraile

Ana Serra

Maquetació i disseny gràfic

Maquetación y diseño gráfico

Paula Tomàs

Fotografia

Fotografía

Joan Arbós

Edició i producció

Edición y producción

Deacorde

C/ Gran Via Asima, 2, 10

07009 Palma, Illes Balears

Spain

T +34 971781042

T +34 668861972

info@deacorde.com

Impressió

Impresión

GraficArt Imprenta

Coordinació

Coordinación

Ajuntament de Marratxí

C/ Olesa 66, Sa Cabaneta

Ressò
Joventut / Comerç / Vies i Obres / Policia
Juventud / Comercio / Vías y Obras /Policía

4

12

Cultura
» La Romeria de Sant Marçal

20

Mirades
» Dimonis de Fang

26

Gen J
» Marrockxí

30

Pam a Pam
» Pòrtol

32

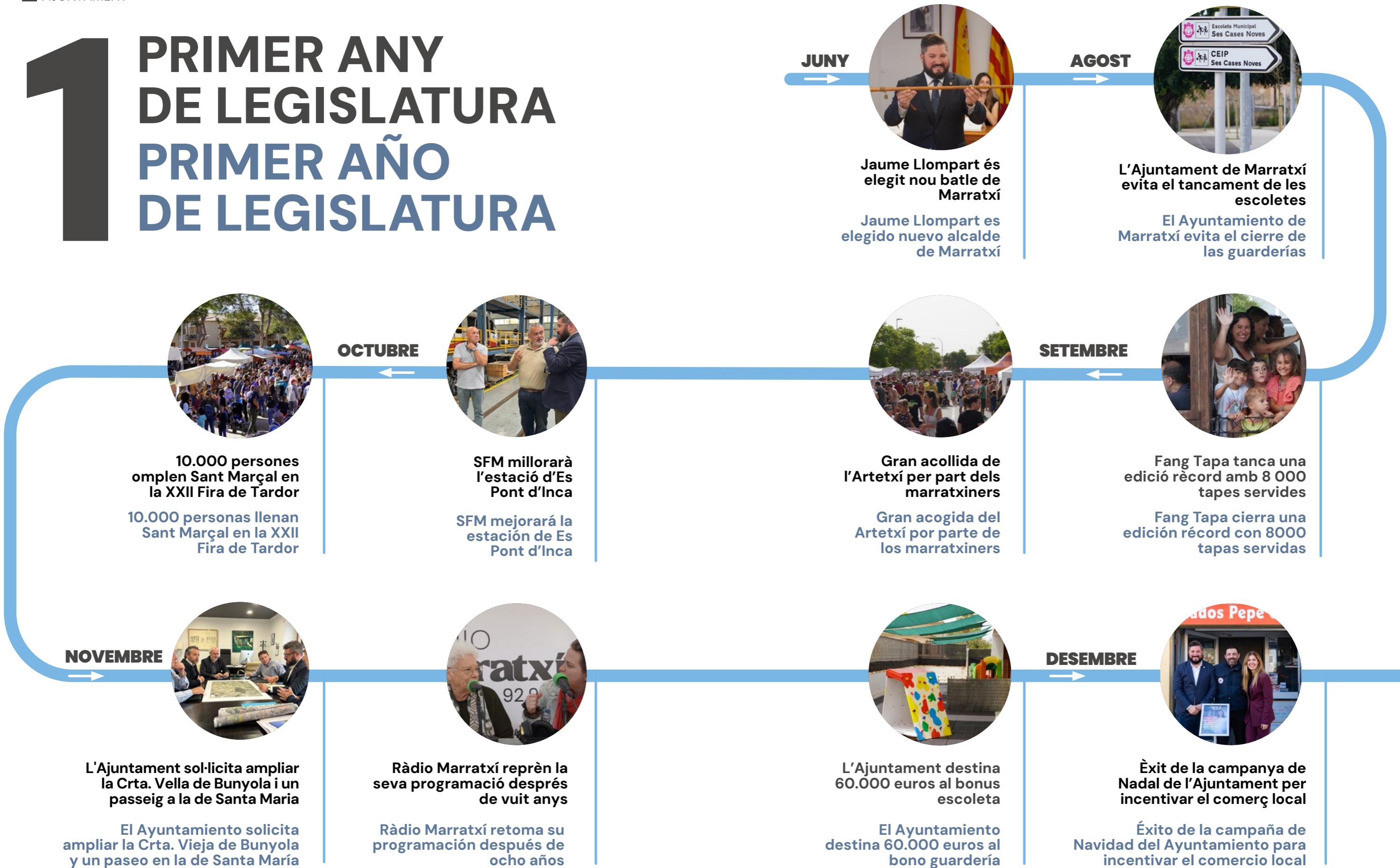
Coneix les associacions
» Club Handbol Mallorca
» AAVV Es Pont d'Inca Nou

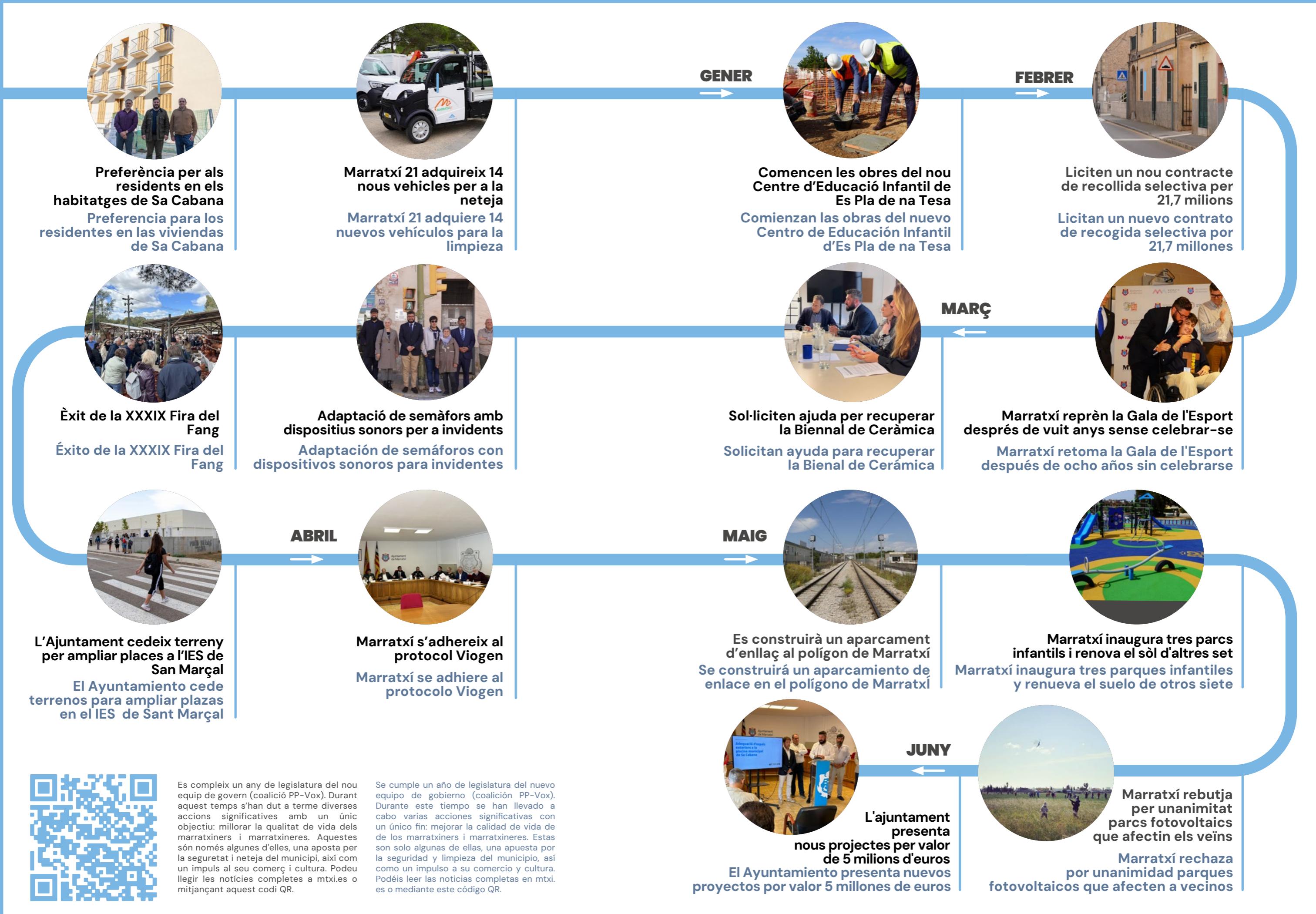

AJUNTAMENT

1 PRIMER ANY DE LEGISLATURA

PRIMER AÑO DE LEGISLATURA

800 alumnes van celebrar la VI Diada Ciclista a Marratxí

Un total de 800 alumnes de 5è i 6è de primària de les escoles Nova Cabana, Ses Cases Noves, Blanquerna, Janer Manila, Costa i Llobera, Santa Teresa, Es Liceu i Arimunani van participar el passat 3 de juny en la VI Diada Ciclista de Marratxí. L'esdeveniment va ser la culminació del programa d'educació viària de l'Ajuntament de Marratxí i les donacions recaptades es van destinar íntegrament a Sonrisa Mèdica, contribuint així a una causa solidària mentre els joves gaudien d'un dia de diversió i aprenentatge.

Amb un recorregut de 12 quilòmetres que començava i acabava al CEIP Nova Cabana, els alumnes van gaudir pedalant per carrers per on normalment no poden fer-ho a causa del trànsit. A més, la Policia Local va deslumbrar amb una emocionant demostració de persecució i detenció, mentre que els bombers van dur a terme una impactant simulació d'accident amb el rescat dels ocupants d'un vehicle.

El batle de Marratxí, Jaume Llompart, acompanyat de Pedro Bestard, regidor de Seguretat Ciutadana, va destacar la importància de l'esdeveniment per al programa d'educació

viària del municipi. "Tot el gran treball que fan els nostres policies tutors amb en Miquel Ramis al capdavant es va reflectir en aquesta jornada lúdica, on els nens van posar en pràctica les bones pràctiques de circulació i educació viària", va assenyalar Llompart.

Miquel Ramis, oficial responsable del programa d'educació viària de la Policia Local, va qualificar l'esdeveniment com un èxit de participació i va valorar la col·laboració dels agents. "Va ser un plaer veure als nens i nines vestits amb camisetes de diferents colors, retrobant-se en un dia de festa", va afirmar Ramis.

▼
Nova Cabana 2024

800 alumnos celebraron la VI Diada Ciclista en Marratxí

Un total de 800 alumnos de 5º y 6º de primaria de las escuelas Nova Cabana, Ses Cases Noves, Blanquerna, Janer Manila, Costa i Llobera, Santa Teresa, Es Liceu y Arimunani participaron el pasado 3 de junio en la VI Diada Ciclista de Marratxí. El evento fue la culminación del programa de educación vial del Ayuntamiento de Marratxí y las donaciones recaudadas se destinaron íntegramente a Sonrisa Médica, contribuyendo así a una causa solidaria mientras los jóvenes disfrutaron de un día de diversión y aprendizaje.

Con un recorrido de 12 kilómetros que partía y terminaba en el CEIP Nova Cabana, los alumnos disfrutaron paseando por calles por las que normalmente no pueden hacerlo debido al tráfico. Además, hubo la Policía Local deslumbró con una emocionante demostración de persecución y detención, mientras que los bomberos llevaron a cabo una impactante simulación de accidente con el rescate de los ocupantes de un vehículo.

El alcalde de Marratxí, Jaume Llompart, acompañado de Pedro Bestard, regidor de Seguridad Ciudadana, destacó la importancia del evento para el programa de

educación vial del municipio. "Todo el gran trabajo que hacen nuestros policías tutores con Miquel Ramis al frente se reflejó en esta jornada lúdica, donde los niños pusieron en práctica las buenas prácticas de circulación y educación vial", señaló Llompart.

Miquel Ramis, oficial responsable del programa de educación vial de la Policía Local, calificó el evento como un éxito de participación y valoró la colaboración de los agentes. "Fue un placer ver a los niños y niñas vestidos con camisetas de diferentes colores, reencontrándose en un día de fiesta", afirmó Ramis.

▼
Exhibició de la
Policia i els bombers
Exhibición de la Policía
y los bomberos

Ceràmica tradicional i Rakú a la Setmana Internacional dels Museus

Un centenar de marratxiners han fet peces de ceràmica al Museu del Fang

Una tassa, un plat i un bol serviren d'exercici per als 40 alumnes del primer dels dos tallers de ceràmica tradicional organitzats per l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament de Marratxí amb motiu de la Setmana Internacional dels Museus, del 3 al 8 de juny. En el segon exercici, es va passar del berenar a l'aperitiu amb una safata, un bol i una taula de servir. En tots dos, a més de crear les peces des de zero, els alumnes també varen poder decorar-les amb els motius més diversos.

Però aquest només era un dels dos tallers programats. El segon, que va acollir un total de 60 alumnes, es va centrar en el Rakú, una tècnica de cocció japonesa que consisteix a treure la peça del forn i després tractar-la amb serratís o altres materials per texturitzar-la. Segons el professor i ceramista Toni Vich, «el més interessant és que ells mateixos pinten el seu tassó, l'enfornen fins als 900 graus i en mitja hora tenen la peça llena».

La Setmana Internacional dels Museus, que s'organitza oficialment del 5 a l'11 de juny, ha inclòs primera vegada activitats al municipi de Marratxí, que han tingut una gran acollida, ja que s'han esgotat totes les places que s'ofereixen. La regidora de Cultura i Ceràmica, Carmen Cañellas, ha indicat que «estam molt contents d'offerir aquests tallers. Marratxí és terra de fang, i el nostre no és un museu on s'exposen obres pictòriques, és el Museu del Fang. Per això, trobàvem adient celebrar la Setmana Internacional dels Museus amb aquestes places per a tallers de ceràmica per a tots els marratxiners i marratxineres».

Cerámica tradicional y Rakú en la Semana Internacional de los Museos

Un centenar de marratxiners han hecho piezas de cerámica en el Museo del Fang

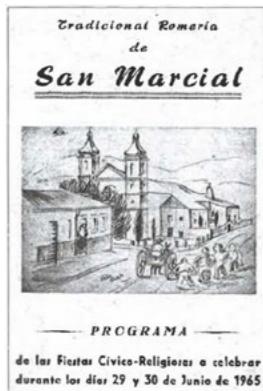
Una taza, un plato y un cuenco sirvieron de ejercicio para los 40 alumnos del primero de los dos talleres de cerámica tradicional organizados por el Área de Cultura del Ayuntamiento de Marratxí con motivo de la Semana Internacional de los Museos, del 3 al 8 de junio. En el segundo ejercicio, se pasó de la merienda al aperitivo con una bandeja, un cuenco y una tabla para servir. En ambos, además de crear las piezas desde cero, los alumnos también pudieron decorarlas con los más diversos motivos.

Pero éste sólo era uno de los dos talleres programados. El segundo, que acogió a un total de 60 alumnos, se centró en el Rakú, una técnica de cocción japonesa que consiste en sacar la pieza del horno y después tratarla con serrín u otros materiales para texturizarla. Según el profesor y ceramista Toni Vich, «lo interesante es que ellos mismos pintan su vaso, lo hornean hasta los 900 grados y en media hora tienen la pieza lista».

La Semana Internacional de los Museos, que se organiza oficialmente del 5 al 11 de junio, ha incluido por primera vez actividades en el municipio de Marratxí, que han tenido una gran acogida, puesto que se han agotado todas las plazas que se ofrecían. La regidora de Cultura y Cerámica, Carmen Cañellas, ha indicado que «estamos muy contentos de ofrecer estos talleres. Marratxí es tierra de barro, y el nuestro no es un museo donde se exponen obras pictóricas, es el Museo del Fang. Por eso, encontrábamos adecuado celebrar la Semana Internacional de los Museos con estas plazas para talleres de cerámica para todos los marratxiners y marratxineras».

La Romeria de Sant Marçal, una tradició centenària

La Romería de Sant Marçal, una tradición centenaria

Romeria de Sant Marçal.

Segons conta la llegenda, sant Marçal va ser el nin que va oferir els pans i els peixos a Jesús durant el famós miracle relatat pels evangelistes. També es diu que va estar present en la institució de l'Eucaristia, ja que va servir el menjar a la taula de la Darrera Cena. A més, la tradició narra com sant Marçal va rebre el baptisme de mans del mateix sant Pere, a qui va acompañar en els seus pelegrinatges apostòlics per Àsia. Després va arribar a Roma, on va ser consagrat bisbe i enviat a les Gàl·lies, lloc on va morir el 30 de juny de l'any 73, als 59 anys.

No obstant això, la ciència històrica contradiu aquesta visió mítica i situa Marçal una mica més tard en el temps, concretament al segle III, liderant un grup de missioners enviats pel bisbe de Roma per evangelitzar els bàrbars gals. Sigui quina sigui l'època en què va viure, la seva festa se celebra el 30 de juny, i la seva fama de santedat es va estendre gràcies als relats que li atribuïen la curació de malalts, una miraculosa fugida de la presó i la resurrecció d'un company.

Al segle VII, es va erigir l'abadia de Sant Marçal sobre el lloc de la seva sepultura, als afers de la ciutat francesa de Llemotges, i es va convertir en un lloc de pelegrinatge.

Según cuenta la leyenda, sant Marçal fue el niño que ofreció los panes y los peces a Jesús durante el famoso milagro relatado por los evangelistas. También se dice que estuvo presente en la institución de la Eucaristía, ya que sirvió la comida en la mesa de la Última Cena. La tradición narra además como sant Marçal recibió el bautismo de manos del propio san Pedro, a quien acompañó en sus peregrinaciones apostólicas por Asia. Después llegó a Roma, donde fue consagrado obispo y enviado a las Galias, lugar donde falleció el 30 de junio del año 73, a los 59 años.

Sin embargo, la ciencia histórica contradice esta visión mítica y sitúa a Marçal algo más tarde en el tiempo, concretamente en el siglo III, liderando a un grupo de misioneros enviados por el obispo de Roma a evangelizar a los bárbaros galos. Sea cual sea la época en la que vivió, su fiesta se celebra el 30 de junio; y su fama de santidad se extendió gracias a los relatos que le adjudicaban la curación de enfermos, una milagrosa fuga de la prisión y la resurrección de un compañero.

En el siglo VII, se erigió la abadía de Sant Marçal sobre el lugar de su sepulcro, a las afueras de la ciudad francesa de Limoges, y se convirtió en un lugar de peregrinación.

La devoció arriba a Mallorca

La fama de sant Marçal es va estendre per Europa, va arribar a la Corona d'Aragó i, amb la conquesta de Mallorca el 1229, la devoció va arribar a l'illa juntament amb el rei Jaume I. El 1348, durant la pesta negra que va provocar unes 8.000 defuncions, ja s'esmentava el sant com a protector. Al llarg del temps, la devoció a aquest sant ha estat clau per demanar la curació de dolors físics i malalties molt comunes a Mallorca, com el reuma i l'artrosi que patien els pagesos.

Segons explica la historiadora marratxína Laura de Luque, «tenim testimonis de la romeria des del segle XIV, arran d'una llicència per construir la cisterna de l'església per donar aigua als pelegrins».

A Mallorca hi ha nombroses capelles amb retaules o escultures de sant Marçal, però si hi ha un lloc a l'illa on aquest sant té un protagonisme especial és a la parròquia de Sant Marçal de Sa Cabaneta.

La devoción llega a Mallorca

La fama de sant Marçal se extendió por Europa, llegó a la Corona de Aragón y, con la conquista de Mallorca en 1229, la devoción recaló en la isla junto al rey Jaume I. En 1348, durante la peste negra que se cobró unas 8,000 vidas, ya se mencionaba al santo como protector. A lo largo del tiempo, su devoción ha sido clave para pedir la curación de dolores físicos y enfermedades muy comunes en Mallorca, como el reuma y la artrosis que padecían los campesinos.

Según cuenta la historiadora marratxína Laura de Luque, «tenemos testimonios de la romería desde el siglo XIV, a raíz de una licencia para construir la cisterna de la iglesia, para dar agua a los peregrinos».

En Mallorca existen numerosas capillas con retablos o esculturas de sant Marçal, pero si hay un lugar en la isla donde este santo tiene un protagonismo especial, es en la parroquia de Sant Marçal de Sa Cabaneta.

Evolució de la Romeria al llarg dels segles

«Per la polsosa carretera els carruatges feyen un filera interminable caminant cap amunt enrevoltant-se de nuvolets de pols que blanquetjava els abres d'el camí. S'estació de Marratxí a cada mitja hora amollava un esbart de gent de tota classe y el els cotxos carregaven fins a fer caramull partit escapats cap a Sant Marsal, ahont anaven baixant els expedicionaris plens de pols, degotant suô». Així començava la crònica il·lustrada de "Sa Festa de Sant Marçal", publicada a la revista La Roqueta, al seu exemplar de juliol de 1902, editat a Palma.

Antigament, els romers arribaven a peu, en carros tirats per mules o muntats a cavall, i acampaven al voltant del temple durant un parell de dies. La música i el ball creaven un ambient festiu que atreia pelegrins dels quatre punts cardinals de l'illa que venien a demanar remei per als seus mals. La gent es reunia a la plaça del temple i els voltants. Es construïen barraques de branques de pi, on es venien dolços, gelats elaborats amb bomba i ensaïmades. En d'altres, es podia menjar o sopar llonganissa rostida, frit mallorquí i conill amb ceba.

Tal com explica l'historiador Alejandro Ramos a "La Romería de San Marcial en Marratxí-Mallorca (s. XV-XX)", en fer-se foc la vigília, les campanes del temple cridaven els romers a l'oració de completes. Les cantaven juntament amb el clergat de la parròquia i clergues arribats d'altres llocs, i finalitzaven amb el cant de la Salve. Abans i després de l'oració, així com l'endemà, es formaven llargues colles de devots deseosos de suplicar al sant i oferir-li les seves intencions. En queden testimonis en els exvots oferts a sant

Evolución de la Romería a lo largo de los siglos

«Per la polsosa carretera els carruatges feyen un filera interminable caminant cap amunt enrevoltant-se de nuvolets de pols que blanquetjava els abres d'el camí. S'estació de Marratxí a cada mitja hora amollava un esbart de gent de tota clase y el els cotxos carregaven fins a fer caramull partit escapats cap a Sant Marsal, ahont anaven baixant els expedicionaris plens de pols, degotant suô». Así comenzaba la crónica ilustrada de "Sa Festa de Sant Marsal" publicada en la revista La Roqueta, en su ejemplar de julio de 1902, editado en Palma.

Antiguamente, los romeros llegaban a pie, en carros tirados por mulas o montados a caballo, y acampaban alrededor del templo durante un par de días. La música y el baile creaban un ambiente festivo que atraía peregrinos de los cuatro puntos cardinales de la isla que venían a pedir remedio para sus males. La gente se reunía en la plaza del templo y los alrededores. Se construían barracas de ramas de pino, donde se vendían dulces, helados elaborados con bomba y ensaimadas. En otras, se podía comer o cenar lechona asada, frito mallorquín y conejo con cebolla.

Tal y como cuenta el historiador Alejandro Ramos en "La Romería de San Marcial en Marratxí. S. XV-XX", al anochecer de la vigilia, las campanas del templo llamaban a los romeros a la oración de completas. Las cantaban junto con el clero de la parroquia y clérigos llegados de otros lugares, y finalizaban con el canto de la Salve. Antes y después de la oración, así como al día siguiente, se formaban largas colas de devotos deseosos de suplicar al santo y ofrecerle sus intenciones. Quedan testimonios en los exvotos ofrecidos a sant Marçal

Marçal en forma de mans, peus, bastons, crosses, cordills i algun ull reproduït, símbols de petició per a una curació o agraiament per una millora dels mals. Actualment, aquests exvots estan exposats a l'església.

La romeria no només era un ritual de veneració al sant patró, sinó que en aquell temps també era una de les grans fires agrícoles i artesanals de Mallorca. «La fiesta tiene unos orígenes religiosos, pero también es típicamente agrícola ya que coincidía con el ciclo agrario de segar y de recoger la cosecha a principios de verano», confirma Laura de Luque.

Els agricultors també demanaven la intervenció de sant Marçal per assegurar bones collites i un clima favorable, rebre pluges adequades i evitar sequeres o tempestes devastadores. Els rituals, com la benedicció dels camps, també eren una part important de les celebracions.

La romeria incloïa aspectes comercials i festius. «Sempre hi va haver parades on es venien objectes d'artesanía i menjar. A poc a poc, s'hi van anar incorporant altres elements lúdics com focs artificials, tir al plat, un circuit ciclista o alguna comèdia. Progressivament, ha anat adquirint un caràcter més civil, més social, més comercial, però es mantenen els aspectes religiosos principals», afegix de Luque.

Un exemple n'és el ball de l'oferta, una tradició de les festivitats religiosas que, malgrat haver estat eliminada en el Concili de Trento (1545-1563), va ser posteriorment recuperada en el Concili Vaticà II (1962-1965) en un intent d'apropiar més la litúrgia als fidels. Emili Ramos, rector de la parròquia, ens detalla que durant la missa solemne del 30 de

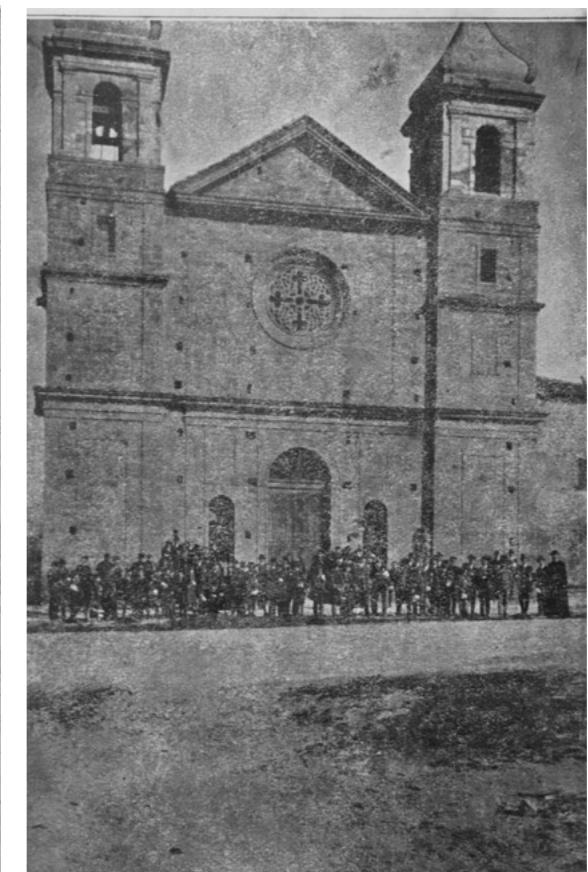
en forma de manos, pies, bastones, muletas, cordeles y algún ojo reproducido, símbolos de petición por una curación o agradecimiento por una mejoría de los males. Actualmente, estos exvotos están expuestos en iglesia.

La romería no solo era un ritual de veneración al santo patrón, sino que en aquel entonces también era una de las grandes ferias agrícolas y artesanales de Mallorca. «La fiesta tiene unos orígenes religiosos, pero también es típicamente agrícola ya que coincidía con el ciclo agrario de segar y de recoger la cosecha a principios de verano», confirma Laura de Luque.

Los agricultores también pedían la intervención de sant Marçal para asegurar buenas cosechas y un clima favorable, recibir lluvias adecuadas y evitar sequías o tormentas devastadoras. Los rituales, como la bendición de los campos, también eran una parte importante de las celebraciones.

La Romería incluía aspectos comerciales y festivos. «Siempre hubo paradas donde se vendían artesanías y comida. Poco a poco, se fueron incorporando otros elementos lúdicos como fuegos artificiales, tiro al plato, un circuito ciclista o alguna comedia. Paulatinamente, ha ido adquiriendo un carácter más civil, más social, más comercial, pero se mantienen los aspectos religiosos principales», añade de Luque.

Un ejemplo es el *ball de l'oferta*, una tradición de las festividades religiosas que, pese a haber sido eliminada en el Concilio de Trento (1545-1563), fue posteriormente recuperada en el Concilio Vaticano II (1962-1965) en un intento de acercar más la liturgia a los fieles. Emili

**Tots estam suplicant-vós
que mos guardeu de tot mal:
de febres, foc i dolors
oh gloriós Sant Marçal!**

Tenc un genoll que em fa mal
i no es de fer penitència;
Senyor, vos deman clemència,
escoltau-me, Sant Marçal.**

Fragments de poemes dedicats
al sant de la col·lecció de l'arxiu
parroquial de l'església de S.
Marçal recollits per Alejandro
Ramos Carrique

Juny diversos ballarins de ball de bot fan danses al ritme del tamborí i les xeremies. I un grup de fidels de la parròquia fa ofrenes, que són consagrades i que poden incloure, a més del pa i vi de rigor, fruites i altres productes de la terra o fins i tot un siurell. En aquesta celebració, tampoc no hi poden faltar les espectaculars hortènsies conreades als horts dels veïns, que s'utilitzen per adornar el temple.

Actualment, la Romeria ha experimentat transformacions a causa de la influència de la cultura urbana i industrial. Les festivitats comencen amb el pregó una setmana abans i es desenvolupen amb una varietat d'actes festius, civils i comercials. No obstant això, malgrat aquests profunds canvis, nombrosos romers hi continuen acudint per venerar el sant, formen llargues coes i ofereixen ciris o pregàries.

De la romeria a la festa popular

L'amollada de coloms és una de les activitats que dona el tret de sortida a les festes de molts pobles i no n'és una excepció per Sant Marçal. El Club Columbòfil L'Esportiva Missatgera, que enguany ha complert 100 anys i ha rebut una insígnia per part del Comitè Olímpic Internacional, porta des de 2011 amollant aquests ocells a les festes marratxineres, des que la seva seu es troba al municipi. "No falten a les festes dels pobles i, en arribar a Marratxí, ho vaig proposar al batle, i hi som des d'aleshores", assegura Juan Bisbal, vicepresident del Club. Deixant enrere algunes de les tradicions, en l'actualitat, la celebració popular de les festes es basa en la verbena, amb concerts per a joves i adults, atraccions i parades de

menjar i beguda. Entre els noms més destacats d'artistes que han passat per les Festes de Sant Marçal es troben Antonio Orozco, Seguridad Social, Dorian, Sopa de Cabra, Los Rebeldes, Maria del Mar Bonet, Barón Rojo, Manel... Una altra celebració que s'ha incorporat en la darrera dècada a l'inici de les festes és la plantada dels gegants Bet i Marçal, davant l'església.

La Romeria de Sant Marçal ha sabut reinventar-se amb el temps, adaptant-se a les noves realitats. Encara que el programa de festes, en les últimes dècades, ha anat incorporant una àmplia gamma d'activitats lúdiques i culturals per a tots els públics, l'essència de la celebració encara roman. Els fidels continuen acudint a l'església de Sa Cabaneta per demanar remei als mals del nostre temps, mantenint viva una tradició que ha marcat la història de Marratxí des del seu naixement. Aquesta fusió de l'antic amb el nou reflecteix la capacitat de la comunitat per preservar el seu patrimoni cultural alhora que abraça el present. Així, la Romeria no només celebra la fe religiosa, sinó també la identitat d'un poble que honra les seves arrels.

Ramos, rector de la parroquia nos detalla que durante la misa solemne del 30 de junio, varios bailarines de *ball de bot* realizan danzas al ritmo del *tamborí* y las *xeremies*. Y un grupo de fieles de la parroquia hace ofrendas, que serán consagradas, y pueden incluir, además del pan y vino de rigor, frutas y otros productos de la tierra o incluso un siurell. En esta celebración, tampoco pueden faltar las espectaculares hortènsies cultivadas en los huertos de los propios vecinos, que se utilizan para adornar el templo.

En la actualidad, la romería ha experimentado transformaciones debido a la influencia de la cultura urbana e industrial. Las festividades comienzan con el pregón una semana antes y se desarrollan con una variedad de actos festivos, civiles y comerciales. Sin embargo, a pesar de estos profundos cambios, numerosos romeros continúan acudiendo para venerar al santo, formando largas colas y ofreciendo cirios o plegarias.

De la romería a la fiesta popular

La suelta de palomas es una de las actividades que da el pistoletazo de salida a las fiestas de muchos pueblos y no

es una excepción por Sant Marçal. El Club Columbófilo L'Esportiva Missatgera, que este año ha cumplido 100 años y ha recibido una insignia por parte del Comité Olímpico Internacional, lleva desde 2011 soltando estas aves en las fiestas marratxineras, desde que su sede se encuentra en el municipio. "No faltan en las fiestas de los pueblos y, al llegar a Marratxí, se lo propuse al alcalde, y llevamos desde entonces", asegura Juan Bisbal, vicepresidente del Club. Dejando algunas de las tradiciones atrás, en la actualidad, la celebración popular de las fiestas se basa en la verbena, con conciertos para jóvenes y adultos, atracciones y puestos de comida y bebida. Entre los nombres más destacados de artistas que han pasado por las Fiestas de Sant Marçal se encuentran Antonio Orozco, Seguridad Social, Dorian, La Habitación Roja, Barón Rojo, Manel... Otra celebración que se ha incorporado en la última década al comienzo a las fiestas es la *plantada de gegants* Bet y Marçal, frente a la iglesia.

La Romería de San Marçal ha sabido reinventarse con el tiempo, adaptándose a las nuevas realidades. Aunque el programa de fiestas, en las últimas décadas, ha ido incorporando una amplia gama de actividades lúdicas y culturales para todos los públicos, la esencia de la celebración aún permanece. Los fieles continúan acudiendo a la iglesia de Sa Cabaneta para pedir remedio a los males de nuestro tiempo, manteniendo viva una tradición que ha marcado la historia de Marratxí desde su nacimiento. Esta fusión de lo antiguo con lo nuevo refleja la capacidad de la comunidad para preservar su patrimonio cultural a la vez que abraza el presente. Así, la Romería no solo celebra la fe religiosa, sino también y la identidad de un pueblo que honra sus raíces.

Certamen de pintura

Certamen de Pintura de Sant Marçal

Dins de l'àmbit cultural, el Certamen de Pintura de Sant Marçal és una de les cites més rellevants relacionades amb les festes. Fundat fa gairebé quatre dècades, va néixer amb el propòsit d'incentivar la creació artística, cercant tant artistes locals com internacionals. Ana Serra Benito, encarregada d'Exposicions de l'Ajuntament, assegura que destaca per la qualitat i diversitat de les obres presentades. "Tenim una col·lecció molt representativa d'art contemporani, nacional i internacional. Hem tingut artistes de Cuba, Austràlia, Alemanya... Totes les obres que formen part de la col·lecció tenen gran qualitat pictòrica i cadascuna d'elles un punt d'innovació en comparació amb els anys anteriors. Qualitat i diferenciació és el que busca el jurat", conclou Serra.

Entre els premiats es troben molts noms a destacar, els marratxiners Teres Matas, Antoni Socias, Pep Suari, Jorge Cabral o Tomeu Garau i artistes d'altres procedències com Ricard Chian, Grit Face, Olimpia Velasco, Ñaco Fabrer, Carolina Ferrer, Marta Blasco, Pedro Emili Martínez o María Luisa Aguiló. A més, el nostre municipi és lloc de residència d'artistes reconeguts de nivell nacional i internacional. Viuen a Marratxí Josep Maria Alcover, Dolores Comas, James Lamourne, Joan Oliver i Andreu Llambies, a més dels ja citats.

Certamen de Pintura de Sant Marçal

Dentro del ámbito cultural, el Certamen de Pintura de Sant Marçal es una de las citas más relevantes relacionadas con las fiestas. Fundado hace casi cuatro décadas, nació con el propósito de incentivar la creación artística, buscando tanto artistas locales como internacionales. Ana Serra Benito, encargada de Exposiciones del Ayuntamiento, asegura que destaca por la calidad y diversidad de las obras presentadas. "Tenemos una colección muy representativa de arte contemporáneo, nacional e internacional. Hemos tenido artistas de Cuba, Australia, Alemania,... Todas las obras que forman parte de la colección tienen gran calidad pictórica y cada una de ellas un punto de innovación en comparación con los años anteriores. Calidad y diferenciación es lo que busca el jurado", concluye Serra.

Entre los premiados se encuentran muchos nombres a destacar, los marratxiners Teresa Matas, Antoni Socias, Pep Suari, Jorge Cabral o Tomeu Garau y artistas de otras procedencias como Ricard Chian, Grit Face, Olimpia Velasco, Ñaco Fabrer, Carolina Ferrer, Marta Blasco, Pedro Emili Martínez o María Luisa Aguiló. Además, nuestro municipio es lugar de residencia de reconocidos artistas de nivel nacional e internacional. Viven en Marratxí Josep María Alcover, Dolores Comas, James Lamourne, Joan Oliver y Andreu Llambies, además de los ya citados.

LES BIBLIOTEEKS RECOMANEN LAS BIBLIOTECAS RECOMIENDAN...

L'AIGUA DEL LLAC NO ÉS MAI DOLÇA

Giulia Caminito. L' ALTRA EDITORIAL

Novella intensa i commovedora que explora la vida de Gaia, una jove que creix en un entorn marcat per la pobreza i les dificultats familiars que cerca la seva identitat pròpia en un món hostil. Ambientada a Itàlia, lloc de naixement de l'autora, la història s'endinsa en els reptes quotidians i les lluites internes de la protagonista, oferint una mirada profunda i crítica sobre les desigualtats socials. Amb un ritme pausat però absorbent, manteix l'atenció del lector gràcies al llenguatge poètic i crú.

Novela intensa y conmovedora que explora la vida de Gaia, una joven que crece en un entorno marcado por la pobreza y las dificultades familiares que busca su propia identidad en un mundo hostil. Ambientada en Italia, lugar de nacimiento de la autora, la historia se adentra en los retos cotidianos y las luchas internas de la protagonista, ofreciendo una mirada profunda y crítica sobre las desigualdades sociales. Con un ritmo pausado pero absorbente, mantiene la atención del lector gracias al lenguaje poético y crudo.

BONA SORT

Nickolas Butler. EDICIONS DEL PERISCOLI

Tres amics de la infància Teddy, Paul i Mitch, es reuneixen després de molts anys per ajudar al primer a salvar el seu ranxo a Wisconsin. La trobada es converteix en un viatge emocional que revela secrets soterrats i posa a prova els seus laços d'amistat. La història, que explora els temes com la lleialtat i la redempció, està escrita amb una prosa elegant i evocadora, barrejant moments de gran tensió amb instants de tendresa i humanitat. Una lectura recomanable per a aquells que gaudeixen de les històries profundes i emocionants.

Tres amigos de la infancia, Teddy, Paul y Mitch, se reúnen después de muchos años para ayudar al primero a salvar su rancho en Wisconsin. El encuentro se convierte en un viaje emocional que revela secretos enterrados y pone a prueba sus lazos de amistad. La historia, que explora temas como la lealtad y la redención, está escrita con una prosa elegante y evocadora, mezclando momentos de gran tensión con instantes de ternura y humanidad. Una lectura recomendable para aquellos que disfrutan de las historias profundas y emocionantes.

EL LLIBRE DE LES CASES

Andrea Bajani. EDICIONS DEL PERISCOLI

Innovadora i introspectiva, aquesta novel·la finalista del premi Strega 2021 és una narració fragmentada de la vida i la identitat d'un home a través d'una perspectiva única: les cases on ha viscut dels últims cincanta anys. Cada capítol representa una habitació diferent, des de la infantesa fins a l'edat adulta, revelant fragments de memòria i experiències vitals que configuren la seva existència. Aquesta estructura narrativa permet una exploració profunda dels temes de l'identitat, la memòria i la relació entre l'espai i la persona.

Innovadora e introspectiva, esta novela finalista del premio Strega 2021 es una narración fragmentada de la vida y la identidad de un hombre a través de una perspectiva única: las casas en las que ha vivido durante los últimos cincuenta años. Cada capítulo representa una habitación diferente, desde la infancia hasta la edad adulta, revelando fragmentos de memoria y experiencias vitales que configuran su existencia. Esta estructura narrativa permite una exploración profunda de los temas de la identidad, la memoria y la relación entre el espacio y la persona.

DIMONIS

Les cares darrere les màscares
Las caras detrás de las máscaras

Colla de dimonis de Marratxí

Dimonis de Fang es va fundar l'any 2016 a sa Cabaneta. En l'actualitat, 18 dimonis formen part d'aquesta colla familiar, que és una de les més joves de Mallorca i que du el nom de Marratxí per totes les illes. A les Festes de Sant Marçal de 2024 convidaran altres colles de dimonis d'Eivissa i Menorca. Coneixem les mirades de Sonia i Malén, mare i filla, que s'engresaren a la colla; Miquel Frontera, el benjamí del grup, i un dels membres fundadors, Miquel Bruno.

Dimonis de Fang se fundó en 2016 en Sa Cabaneta. En la actualidad, 18 dimonis forman parte de este grupo familiar, que es uno de los más jóvenes de Mallorca y que lleva el nombre de Marratxí por todas las islas. En las Fiestas de Sant Marçal de 2024 invitarán a otros grupos de demonios de Ibiza y Menorca. Conocemos las miradas de Sonia y Malén, madre e hija, que se animaron a entrar juntas; Miquel Frontera, el benjamín del grupo, y uno de sus miembros fundadores, Miquel Bruno.

DE FANG

MIQUEL BRUNO

48 anys. Bufador, president i fundador de la colla Dimonis de Fang de Marratxí

Com va sorgir la idea de fundar Dimonis de Fang?

La iniciativa va sorgir al bar restaurant Can Marçal de sa Cabaneta. Érem tres amics. L'amo de Can Marçal, n'Antoni, i la madona, n'Antònia, cada any fan una torrada per als seus clients. Un any varem començar a posar-nos una màscara; el següent em vaig vestir de sant Antoni, i a poc a poc els tres amics varem pensar que podíem fer qualche cosa per al poble, perquè no tenia cap colla de dimonis. I ho varem tirar endavant.

Quants éreu?

Quan es va fundar la colla érem pocs, la directiva i quatre dimonis més, és a dir, vuit dimonis en total.

És a dir que és una de les colles més joves de Mallorca, no és ver?

Sí, amb seguretat que és la colla més jove.

Per quin motiu diferenciar-se de la resta de dimonis de fora de Marratxí?

Evidentment, perquè Marratxí és terra de fang. Varem començar a parlar sobre quin nom posar-nos i varem pensar que no n'hi havia altre de millor que Dimonis de Fang.

Tenies experiència prèvia participant en colles o t'hi vares engrescar sense saber on et ficaves?

No havia estat mai en una colla de dimonis, però sempre m'havia agratat anar a veure els correfocs. Tenia en ment entrar a Factoria, que és una colla de Santa Maria, però finalment varem formar la colla de Marratxí.

Heu engrescat molta de gent a entrar a la colla i tothom destaca que més que una colla sou una família.

Estic molt illusionat perquè és veritat que és una petita família. També hi entra gent de fora del poble: en tenim un de Vilafranca, un de Felanitx, i els acollim com si fossin del poble. És una família a la qual li agrada el trull.

Quin diries que és el moment més memorable per a tu dins la colla?

El moment que tenc al cor va ser quan va entrar a la colla Toni Fèlix, de Sóller, que en pau descansí. N'era el vicepresident i era una bellíssima persona. Vivia a Pòrtol i un dia, parlant, va dir: «Ostres, sou dimonis, jo volia entrar en una colla». Li vaig dir que sí, només faltaria.

¿Cómo surgió la idea de fundar Dimonis de Fang?

La iniciativa surgió en el bar restaurante Can Marçal de sa Cabaneta. Éramos tres amigos. El dueño de Can Marçal, Antoni, y la madona, Antònia, cada año hacen una barbacoa para sus clientes. Un año empezamos a ponernos una máscara; al siguiente, me vestí de San Antonio, y poco a poco los tres amigos pensamos que podíamos hacer algo para el pueblo, porque no tenía ninguna colla de dimonis. Y lo llevamos adelante.

¿Cuántos erais?

Cuando se fundó la colla éramos pocos, la directiva y cuatro dimonis más, es decir, ocho dimonis en total.

Entonces, ¿es una de las collas más jóvenes de Mallorca, no es cierto?

Sí, con seguridad es la colla más joven.

¿Por qué diferenciarse del resto de dimonis de fuera de Marratxí?

Evidentemente, porque Marratxí es tierra de barro. Empezamos a hablar sobre qué nombre ponernos y pensamos que no había otro mejor que Dimonis de Fang.

¿Tenías experiencia previa participando en colles o te animaste sin saber dónde te metías?

Nunca había estado en una colla de dimonis, pero siempre me había gustado ir a ver los correfocs. Tenía en mente

Què és el que més t'agrada de ser part dels Dimonis de Fang?

Hi ha personatges molt importants dins la colla, com els bufadors, els botafocs o el sarroner, que du la pirotècnia. Aquesta gent no es veu dins l'espectacle, estan darrere. També hi ha la gent que està al carro, on tenim tota la pirotècnia; son quatre o cinc personnes sense les quals no es faria cap espectacle.

Sent una colla tan familiar, això també es transmet a l'espectacle, no és així?

Quan veus un correfoc, penses: ostres, aquest està boig. Però cadascú té el seu paper en el seu moment i fan molta feina, i més els dimonis cremadors. Preparar un espectacle requereix molts de mesos, molts de papers... Sempre que hem demanat alguna cosa, l'Ajuntament de Marratxí no ens han posat cap traba, estam molt contents.

La vostra finalitat és que Marratxí estigui representat, i amb la vestimenta sempre us identifiquen fora del municipi perquè no hi ha altres dimonis que siguin marrons.

No, no, ara per ara som els únics. De les colles de Palma n'hi ha moltes de negres o de vermellos, i nosaltres, per no ser iguals i estant a Marratxí, duim el marró, que és el color del fang. Hem anat a molts de pobles i a correfocs molt grossos, i la veritat és que representam Marratxí.

Per les festes de Sant Marçal teniu previst convidar altres colles.

Quan una colla et convida, sempre tornes la convidada. Hem sortit molt per Mallorca i hem convidat altres colles. I varem pensar que podíem convidar colles d'altres illes. Crec que cap colla ho ha fet abans. M'hi vaig posar en contacte i vindran colles de Menorca, Eivissa i una colla de Palma per Sant Marçal. Esperem que sigui guapo perquè cada any posam el llistó més alt.

Vuestra finalidad es que Marratxí esté representado, y con el vestuario siempre os identifican fuera del municipio porque no hay otros dimonis que sean marrones?

No, no, ahora por ahora somos los únicos. De las colles de Palma hay muchas negros o rojos, y nosotros, para no ser iguales y estando en Marratxí, llevamos el marrón, que es el color del barro. Hemos ido a muchos pueblos y a correfocs muy grandes, y la verdad es que representamos a Marratxí.

Para las fiestas de Sant Marçal tenéis previsto invitar a otras colles?

Cuando una colla te invita, siempre devuelves la invitación. Hemos salido mucho por Mallorca y hemos invitado a otras colles. Y pensamos que podíamos invitar a colles de otras islas. Creo que ninguna colla lo ha hecho antes. Me puse en contacto y vendrán colles de Menorca, Ibiza y una colla de Palma para Sant Marçal. Esperamos que sea bonito porque cada año ponemos el listón más alto.

entrar en Factoria, que es una colla de Santa María, pero finalmente formamos la colla de Marratxí.

Habéis animado a mucha gente a entrar a la colla y todos destacan que más que una colla sois una familia.

Estoy muy ilusionado porque es verdad que es una pequeña familia. También entra gente de fuera del pueblo: tenemos uno de Vilafranca, uno de Felanitx, y los acogemos como si fueran del pueblo. Es una familia a la que le gusta la fiesta.

¿Cuál dirías que es el momento más memorable para ti dentro de la colla?

El momento que tengo en el corazón fue cuando entró a la colla Toni Fèlix, de Sóller, que en paz descanse. Era el vicepresidente y era una bellísima persona. Vivía en Pòrtol y un día, hablando, dijo: «Oye, sois dimonis, yo quería entrar en una colla». Le dije que sí, faltaría más.

¿Qué es lo que más te gusta de ser parte de los Dimonis de Fang?

Hay personajes muy importantes dentro de la colla, como los bufadores, los botafocs o el sarroner, que lleva la pirotecnia. Esta gente no se ve dentro del espectáculo, están detrás. También está la gente que está en el carro, donde tenemos toda la pirotecnia; son cuatro o cinco personas sin las cuales no se haría ningún espectáculo.

Siendo una colla tan familiar, eso también se transmite al espectáculo, ¿no es así?

Cuando ves un correfoc, piensas: oye, este está loco. Pero cada uno tiene su papel en su momento y hacen mucho trabajo, y más los dimonis cremadores. Preparar un espectáculo requiere muchos meses, muchos papeles... Siempre que hemos pedido algo, el Ayuntamiento de Marratxí no nos ha puesto ninguna traba, estamos muy contentos.

Vuestra finalidad es que Marratxí esté representado, y con el vestuario siempre os identifican fuera del municipio porque no hay otros dimonis que sean marrones?

No, no, ahora por ahora somos los únicos. De las colles de Palma hay muchas negros o rojos, y nosotros, para no ser iguales y estando en Marratxí, llevamos el marrón, que es el color del barro. Hemos ido a muchos pueblos y a correfocs muy grandes, y la verdad es que representamos a Marratxí.

«Som bufador i controlador. Vaig controlant que l'espectacle surti com ha de sortir»

“Soy bufador y controlador. Voy controlando que el espectáculo salga como debe salir”

SONIA HERNÁNDEZ

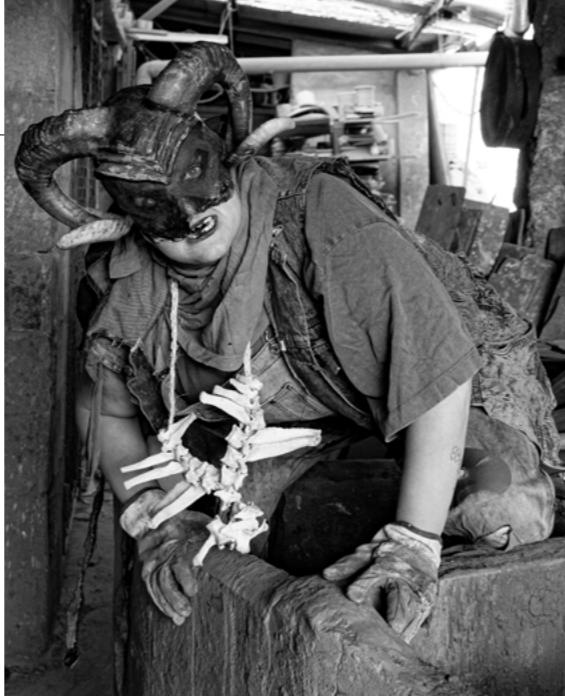
24 anys. Dimoni i secretària. Va engrescar la seva mare a la colla

MALÉN BESTARD

48 anys. Botafoc, encen les carretilles al correfo. A rostre descobert

MIQUEL FRONTERA

19 anys, dimoni i membre més jove de la colla

Sobre el càrrec

Sonia Hernández: Hi ha molta de feina darrere el fet de ser la secretària dels dimonis: cartells, entrevistes, cursos de dimonis, no només cremam i feim trastades.

Malén Bestard: En el moment en què la meva filla va entrar a la colla vaig veure que hi havia dimonis que no es vestien perquè havien de fer intendència, els botafocs i els sarroners. Em feia cosa que un dimoni que gaudeix (de vestir-se) no ho pugui fer per mor de la intendència. Com que som incapàc de posar-me una màscara, vaig voler ajudar d'una altra manera.

Miquel Frontera: Fins fa poc era dimoni ras, però em van nomenar tresorer de la colla perquè era més adient que el cap de colla, que era el tresorer, fos vocal. M'encarreg de subvicions, factures i gestionar els doblers. Ara, de moment, m'han d'ajudar i ho feim entre tots.

Els inicis

SH: Vaig començar de dimoni, som una de les poques dones que hi ha i és una forma de cridar les allotges, que ens veuen i diuen «mira, són dones!». I mostrar que no tots els dimonis són homes, depèn una mica de la colla en la qual et fiquis.

MB: La meva estrena va ser a Sant Marçal. Em varen dir que si el correfo sortia bé era culpa meva i, si no, també. Malgrat la pressió (riu), tot va sortir bé.

MF: Vaig començar com a ajudant i en espectacles privats. La meva primera sortida va ser a una escola, fent malabars amb foc.

Com va sorgir ser part de la colla

SH: Conec alguns dels fundadors des de ben petita, però el meu interès va sorgir l'any 2019, quan formava part de l'Associació de Veïnats de sa Cabaneta i els varem convidar per començar les festes amb una cercavila. Va ser tan nou veure els personatges de fang, de la nostra terra, que va ser dit i fet. Em varen obrir les portes. Són persones molt familiars i obertes a tothom. Varen tancar les festes amb un correfo, i veure'ls preparar-lo, la feina que hi havia darrere, va ser l'incentiu per apuntar-m'hi.

MB: Veure'ls a les festes em va animar.

MF: Sempre m'havien cridat molt l'atenció els dimonis i els correfo, i el meu padri jove ja ho era, així que ell em va iniciar en aquest món, que m'interessa des dels catorze anys.

El que més m'agrada

SH: A part de fer l'espectacle de foc, el fet de passar temps amb ells, fer colla, participar als tallers junts i fer la màscara d'un integrant nou, o fins i tot només anar a sopar plegats. Són els petits fets els que fan una gran colla. La meva mare és una més a la colla, el fet de ficar-s'hi ens ha unit molt.

MB: La companyonia, veure la gent que ens ve a veure, i també que nosaltres gaudim com infants petits. El correfo de Sant Marçal és el millor. Tots són importants, però aquest és especial. Per mi som una família. Tenc amics de la infància a la colla i la unió és molt gran, feim broma des del primer dia.

MF: El renou de la pirotecnia i les reaccions de la gent. La impressió que s'endú i com s'ho passa de bé no tenen preu, són coses que no oblidaré mai. Pas molt de gust de fer-ho i d'estar a la nostra colla.

Sobre el futur

SH: Tenim clar que passi el que passi en el futur, siguem molts o pocs, Dimonis de Fang té molt per donar. Esperem que les noves generacions s'hi involucrin i tinguen molts d'espectacles futurs.

MB: Veig un futur ple de noves generacions, en què els veterans aprendrem de les noves incorporacions i ells de nosaltres. Perquè junts feim colla.

MF: Tenc un càrrec de responsabilitat i m'agradaria seguir en el futur. No és una colla gaire grossa, però som gent a qui ens agrada de veres i tirarem endavant molt bé. Fa falta gent jove, però el pròxim curs vendrà un altre allot de la meva quinta, i augmentarem la mitjana d'edat i aportarem energia. També hi he engrescat el meu pare.

Sobre el cargo

Sonia Hernández: Hay mucho trabajo detrás de ser la secretaria de los dimonis: carteles, entrevistas, cursos de dimonis, no solo quemamos y hacemos trastadas.

Malén Bestard: En el momento en que mi hija entró a la colla, vi que había dimonis que no se vestían porque tenían que hacer intendencia, los botafocs y los sarroners. Me daba cosa que un dimoni que disfruta (de vestirse) no lo pueda hacer por la intendencia. Como soy incapaz de ponerme una máscara, quise ayudar de otra manera.

Miquel Frontera: Hasta hace poco era dimoni raso, pero me nombraron tesorero de la colla porque era más adecuado que el cap de colla, que era el tesorero, fuera vocal. Me encargo de subvenciones, facturas y gestionar el dinero. Ahora, de momento, me tienen que ayudar y lo hacemos entre todos.

Los inicios

SH: Empecé como dimoni, soy una de las pocas mujeres que hay y es una forma de llamar a las chicas, que nos ven y dicen «mira, son mujeres!». Y mostrar que no todos los dimonis son hombres, depende un poco de la colla en la que te metas.

MB: Mi estreno fue en Sant Marçal. Me dijeron que si el correfo salía bien era culpa mía y, si no, también. A pesar de la presión (ríe), todo salió bien.

MF: Empecé como ayudante y en espectáculos privados. Mi primera salida fue a una escuela, haciendo malabares con fuego.

Como surgió formar parte de la colla

SH: Conozco a algunos de los fundadores desde muy pequeña, pero mi interés surgió en 2019, cuando formaba parte de la Asociación de Vecinos de Sa Cabaneta y los invitamos para comenzar las fiestas con una pasacalles. Fue tan nuevo ver a los personajes de barro, de nuestra tierra, que fue dicho y hecho. Me abrieron las puertas. Son personas muy familiares y abiertas a todos. Cerraron las fiestas con un correfo, y verlos prepararlo, el trabajo que había detrás, fue el incentivo para apuntarme.

MB: Verlos en las fiestas me animó.

MF: Siempre me habían llamado mucho la atención los dimonis y los correfo, y mi padrino ya lo era, así que él me inició en este mundo, que me interesa desde los catorce años.

Lo que más me gusta

SH: Aparte de hacer el espectáculo de fuego, el hecho de pasar tiempo con ellos, fer colla, participar en los talleres juntos y hacer la máscara de un nuevo integrante, o incluso solo ir a cenar juntos. Son los pequeños hechos los que hacen una gran colla. Mi madre es una más en la colla, el que se haya metido nos ha unido mucho.

MB: La compañía, ver a la gente que nos viene a ver, y también que nosotros disfrutamos como niños pequeños. El correfo de Sant Marçal es el mejor. Todos son importantes, pero este es especial. Para mí somos una familia. Tengo amigos de la infancia en la colla y la unión es muy grande, bromeamos desde el primer día.

MF: El ruido de la pirotecnia y las reacciones de la gente. La impresión que se llevan y cómo se lo pasan de bien no tienen precio, son cosas que no olvidaré nunca. Disfruto mucho haciéndolo y estando en nuestra colla.

Sobre el futuro

SH: Tenemos claro que pase lo que pase en el futuro, seguiremos muchos o pocos, Dimonis de Fang tiene mucho por dar. Esperamos que las nuevas generaciones se involucren y tengamos muchos espectáculos futuros.

MB: Veo un futuro lleno de nuevas generaciones, en el que los veteranos aprenderemos de las nuevas incorporaciones y ellos de nosotros. Porque juntos hacemos colla.

MF: Tengo un cargo de responsabilidad y me gustaría seguir en el futuro. No es una colla muy grande, pero somos gente a la que nos gusta de verdad y saldremos adelante muy bien. Hace falta gente joven, pero el próximo curso vendrá otro chico de mi quinta, y aumentaremos la media de edad y aportaremos energía. También he animado a mi padre

MARROCKXÍ

El mític local Es Cine, de Pòrtol, va ser l'escenari de les primeres edicions del Marrockxí. Capital del heavy metal, el punk i el trash per unes hores, la sala de barri era un lloc poc polivalent per acollir pogos o headbanging, però quedà en el record de molts per l'atmosfera efervescent. La sisena edició va passar a celebrar-se al Centre Empresarial de Marratxí i va acollir 150 persones. Després l'escenari va anar itinerant fins al seu lloc actual, el rotllo de Sant Marçal.

La idea d'organitzar un festival jove de música rock per a les bandes emergents de Marratxí va partir de Tolo Aguilar, el seu organitzador fins a l'any 2002. A la primera edició, l'any 1996, hi participaren sis grups locals: Apeiron, Rolling Machine, Kanzerberos, Fora Nirvis, Winchesters i Pròtesis, alguns dels quals debutaven damunt l'escenari.

«Vàrem detectar que a Pòrtol, Es Pla i Es Pont d'Inca, dins les cotxeries, espai habitual d'assaig, hi havia material. Amb Miquel Aguiló, que va donar suport al grafisme, ens varem plantejar fer el concert. Es Cine de Pòrtol s'acabava d'estrenar, i els grups hi participaren amb la condició que almanco tres dels membres fossin de Marratxí. El que volíem era que la gent d'aquí pogués actuar i sentir el suport del poble», afirma Aguilar.

«La primera va ser una de les nits més divertides, i l'èxit va fer que a l'edició següent, el 1997, féssim dues sessions amb ambients diferents. El

divendres era més dur, amb heavy metal, death metal i punk, i el dissabte més pop rock», afirma.

Les set bandes que aconseguiren seguir en actiu durant les primeres edicions participaren, l'abril de 1999, en un CD recopilatori. Se n'editaren cinc-cents exemplars amb dos temes de cada grup. Va ser un premi a la seva constància, segons Aguilar. Aquell mateix any d'esplendor, a més del concert, es va organitzar La Quinzana del Rock, amb projeccions, conferències, trobada de grups locals i exposicions fotogràfiques i de portades de discs històriques. Pel 15è aniversari del festival, es va enregistrar un DVD amb totes les actuacions en directe.

Alguns debutants d'ençà es dediquen a la música en l'actualitat: Tomeu Serra, de Pròtesis, o Pedro Zubiri, de Blink Panic. També Lluís Segura, L.A., llavors cantant i bateria de Glycerine, amb temes a l'estil de Pearl Jam. Biel Font, de Winchesters, és ara més conegut com Biel Alimanya, un dels rockabillys més destacats de Mallorca. «Que una idea que va sorgir quasi trenta anys encara estigui viva, i que el nom i la filosofia del Marrockxí encara es conservi, em fa content. Això significa que varem posar un bon fonament. La gent estava entusiasmada de poder tocar vint minuts», conclou l'organitzador dels primers festivals.

28 ANYS DE MÚSICA JOVE

28 AÑOS DE MÚSICA JOVEN

Imatges cedides
per Tolo Aguilar

El mítico local "Es Cine" de Pòrtol fue el escenario de las primeras ediciones del Marrockxí. Capital del heavy metal, punk y trash por unas horas, la sala de barrio era un sitio poco polivalente para acoger pogos o headbanging, pero quedó en el recuerdo de muchos debido a la atmósfera efervescente. La sexta edición pasó a celebrarse en el Centro Empresarial de Marratxí, acogiendo a 150 personas, y después el escenario fue itinerando hasta su lugar actual, el rotollo de Sant Marçal.

La idea de celebrar un festival joven de música rock para las bandas emergentes de Marratxí partió de Tolo Aguilar, su organizador hasta el año 2002. En su primera edición, en 1996, participaron seis grupos locales: Apeiron, Rolling Machine, Kanzerberos, Fora Nirvis, Winchesters y Protésis, algunos de ellos debutando sobre el escenario.

"Detectamos que en Pòrtol, Es Pla, y Es Pont d'Inca, dentro de los garajes, espacio habitual de ensayo, había material. Con Miquel Aguiló, que apoyó el grafismo, nos planteamos hacer el concierto. El cine de Pòrtol recién se había estrenado y los grupos participaron con la condición de que al menos tres de los miembros fueran de Marratxí. Lo que queríamos era que la gente de aquí pudiera actuar y sentir el apoyo del pueblo", asegura Aguilar.

"La primera fue una de las noches más divertidas y el éxito nos llevó a que la siguiente edición, en

el 97, tuviéramos que hacer dos veladas, con ambientes distintos. El viernes era más duro, con heavy metal, death metal y punk y el sábado más pop rock", sostiene.

Las siete bandas que consiguieron seguir en activo durante las primeras ediciones participaron, en abril de 1999, en un CD recopilatorio. Editaron quinientos ejemplares con dos temas por cada grupo. Fue un premio a su constancia, según Aguilar. Ese mismo año de esplendor, además del concierto, se organizó La Quincena del Rock, con proyecciones, conferencias, encuentro de grupos locales y exposiciones fotográficas y de portadas de discos históricas. Para el 15 aniversario del festival se grabó un DVD con todas las actuaciones en directo.

Algunos debutantes de entonces se dedican a la música en la actualidad: Tomeu Serra, de Prótesis, o Pedro Zubiri, de Blink Panic. También Lluís Segura, de L.A., entonces cantante y batería de Glycerine, con temas al estilo Pearl Jam. Biel Font, de Winchesters es ahora más conocido como Biel Alimanya, uno de los rockabillys más destacados de Mallorca. "Que una idea que surgió casi treinta años todavía esté viva, y que el nombre y la filosofía del Marrockxí todavía se conserve, me hace feliz. Eso significa que hicimos creamos una buena estructura. La gente estaba entusiasmada por poder tocar veinte minutos", concluye el organizador de los primeros festivales.

NITEBREAKER

Ángel Rodríguez, batería de Nitebreaker, és el component marratxiner del grup. La seva cotxera de Son Ramonell serveix d'escenari durant aquestes setmanes per als assajos d'aquesta banda de power metal, que debutarà al Marrockxí amb els temes del seu primer EP.

«Estam llests per assajar dur fins que quedi tot ben quadrat. És el nostre primer concert, així que volem assegurar-nos que tot surti perfecte. El Marrockxí és una oportunitat per consolidar-nos com a grup, fer el nostre primer concert i començar a ser més coneguts. Volem continuar component i creixent com a banda».

Sobre el grup

Fa poc més d'un any que aquest grup va començar a caminar, per pura casualitat. «Havia tocat amb els dos guitarristes a la mateixa banda, però en anys diferents, i ells, juntament amb el vocalista de Nitebreaker, varen coincidir a parlar amb mi. M'havia rendit amb la bateria, havia començat a tocar el baix, però tot just llavors varen contactar amb mi i vaig decidir tornar-hi. M'ha resorgit la passió per l'instrument, que em pensava que no tornaria».

Assajos

«Normalment, enregistrem les guitarres a casa de n'Adri, el nostre guitarrista rítmic, que té un petit home studio. Les guitarres les passam per línia, mitjançant una interfície d'àudio petita. Les bateries les programam, i per a les veus feim servir un petit local a Es Gremi. Per als assajos, aprofitam el garatge que tenc a casa, amb una bateria i un parell d'amplificadors»

Ángel Rodríguez, batería de Nitebreaker, es el componente marratxiner del grupo. Su garaje de Son Ramonell sirve de escenario durante estas semanas para los ensayos de esta banda de power metal, que debutará en el Marrockxí con los temas de su primer EP.

«Estamos listos para ensayar duro hasta que quede todo bien cuadrado. Es nuestro primer concierto, así que queremos asegurarnos de que todo salga perfecto. El Marrockxí es una oportunidad para consolidarnos como grupo, tener nuestro primer concierto y empezar a ser más conocidos. Queremos seguir componiendo y creciendo como banda.»

Sobre el grupo

Hace poco más de un año que se inició este grupo, por pura casualidad. Había tocado con los dos guitarristas en la misma banda, pero en años distintos, y ellos, junto al vocalista de Nitebreaker coincidieron en hablar conmigo. Me había rendido con la batería, había comenzado a tocar el bajo, pero justo entonces me contactaron y decidí volver. Me ha resurgido la pasión por el instrumento, que pensaba que no volvería.

Ensayos

Normalmente, grabamos las guitarras en casa de Adri, nuestro guitarrista rítmico, que tiene un pequeño home studio. Las guitarras las pasamos por línea, a través de una interfaz de audio pequeña. Las baterías las programamos, y para las voces utilizamos un pequeño local en Es Gremi. Para los ensayos, aprovechamos el garaje que tengo en casa, con una batería y un par de amplificadores.

ALEX - VOCALISTA, 23. PALMA
DAVID - GUITARRA SOLISTA, 24. ALARÓ
ADRI - GUITARRA RÍTMICA, 24. PALMA
ARIEL - BAJISTA, 27. INCA
ÁNGEL - BATERÍA, 23. MARRATXÍ

@nitebreaker_oficial

PUNT D'INFORMACIÓ JOVE

Les Festes de Sant Marçal, inclòs el dissabte del Marrocktxí, són dies que aglutinen milers de persones en una mateixa zona. Per això, la Policia Local, Protecció Civil, Serveis Socials i Espai Jove es congreguen al punt neuràlgic de la festa amb les seves campanyes i els seus punts d'informació: «Bufa i que no te la bufi», etiometries voluntàries als assistents dels concerts; el punt d'atenció de Protecció Civil; «No i punt», de prevenció de la violència sexual, i Espai Jove, amb el centre d'informació.

Las Fiestas de Sant Marçal, incluido el sábado del Marrocktxí, son días que aglutinan de miles de personas en una misma zona. Por ello, Policía Local, Protección Civil, Servicios Sociales y Espai Jove se congregan en su punto neurálgico con sus campañas y puntos de información: "Bufa i que no te la bufi", etiometrias voluntarias a los asistentes de los conciertos; el punto de atención de Protección Civil; "No i punt", de prevención de la violencia sexual; y Espai Jove, con el centro de información.

PAM A PAM: PÒRTOL

Els tallers de ceràmica on es pot visitar els artesans terrissaires i adquirir peces úniques i tot tipus d'olles, gerres i plats

DESTACA

Los talleres de cerámica donde se puede visitar a los artesanos alfareros y adquirir piezas únicas y todo tipo de ollas, vasijas y platos.

 3.924
HABITANTS

 4.95 KM²

La seva història

A jutjar per alguns jaciments, com la cova pretalaiòtica de Son Caulells, aquest nucli de Marratxí ha estat habitat des de temps immemoriais. No obstant això, el poble va néixer a partir de l'alqueria Pòrtula, documentada des de 1242. El seu creixement significatiu va tenir lloc als segles XVII i XVIII, gràcies a la forta expansió de la indústria ceràmica.

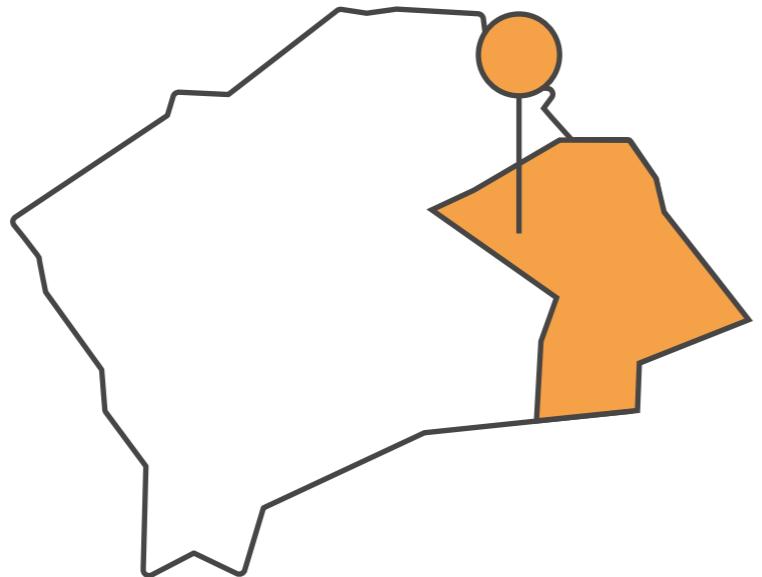
Des del Neolític, gràcies a la qualitat de les seves terres, ideals per treballar l'argila, té una llarga tradició terrissa. Amb l'arribada dels romans i la introducció del torn, va començar la producció d'objectes més uniformes i amb formes típiques romanes, com les àmfores. Més tard, la influència àrab va portar amb si l'ús d'esmalts i riques decoracions.

Els siurells, una de les figures més representatives de la terrisseria portolana, s'han convertit en emblemes de la localitat i de la identitat mallorquina. Concebuts originalment com a joguines per a nens, es van transformar en obres d'art que reflectien la destresa i creativitat dels artesans locals. Al llarg dels anys, els tallers han evolucionat, adaptant-se als temps moderns sense perdre les seves tècniques tradicionals.

Què hi trobareu?

Recorrent La Ruta del Fang podrem observar els artesans en ple treball i adquirir peces úniques de ceràmica mallorquina, com les tradicionals greixoneres i tot tipus d'olles, gerres i plats.

Les festes populars es celebren els dies previs i posteriors al 16 de juliol, dia de la Verge del Carme, patrona de la localitat. També destaca el dia de la Santíssima Trinitat, patrona dels terrissaires.

Su historia

A juzgar por algunos yacimientos, como la cueva pretalayótica de Son Caulells, este núcleo de Marratxí lleva habitado desde tiempos inmemoriales. Sin embargo, el pueblo nació a partir de la alquería Pòrtula, documentada desde 1242. Su crecimiento significativo tuvo lugar en los siglos XVII y XVIII, gracias a la fuerte expansión de la industria cerámica.

Desde el Neolítico, gracias a la calidad de sus tierras, ideales para trabajar la arcilla, tiene una larga tradición alfarera. Con la llegada de los romanos y la introducción del torno, comenzó la producción de objetos más uniformes y con formas típicas romanas, como las ánforas. Más tarde, la influencia árabe trajo consigo el uso de esmaltes y ricas decoraciones.

Los siurells, una de las figuras más representativas de la alfarería portolana, se han convertido en emblemas de la localidad y de la identidad mallorquina. Concebidos originalmente como juguetes para niños, se transformaron en obras de arte que reflejaban la destreza y creatividad de los artesanos locales. A lo largo de los años, los talleres han evolucionado, adaptándose a los tiempos modernos sin perder sus técnicas tradicionales.

¿Qué encontraréis?

Recorriendo La Ruta del Fang podremos observar a los artesanos en pleno trabajo y adquirir piezas únicas de cerámica mallorquina, como las tradicionales greixoneras y todo tipo de ollas, vasijas y platos.

Per als amants de la natura, els voltants de Pòrtol ofereixen diverses rutes de senderisme. Sa Cimertera, un bonic camí del paisatge rural, que ofereix tranquil·litat i contacte amb la natura, és un bon exemple. La gastronomia local és un altre dels seus atractius, amb restaurants que ofereixen plats típics.

El nucli compta, a més, amb l'Associació de Veïns La Púa i l'Associació de Voluntaris Enfangats, que es dediquen a dinamitzar les nombroses activitats que se celebren al poble.

Enquesta anònima a veïnats de Pòrtol

Encuesta anónima a los vecinos de Pòrtol

ELS VEÏNATS OPINEN...

Què us agrada més de viure aquí?

- » La serenitat i la tranquil·litat dels petits pobles.
- » Tenir la natura sempre a prop per poder passejar. La bellesa dels paisatges i la pureza de l'aire.
- » La gran quantitat d'activitats i iniciatives socials i culturals.
- » És un poble dinàmic i ple de vida, amb gent que gaudex. Els carrers sempre estan animats.

Què canviarieu de Pòrtol perquè fos millor?

- » La quantitat de noves construccions, cares i de mala qualitat.
- » La piscina municipal està saturada de gent que no és de Marratxí.
- » Una nova plaça on poder fer vida social.
- » Incrementar els horaris d'autobús per connectar amb el tren, també els caps de setmana i a la nit.
- » Activitats perquè els joves no hagin de sortir del poble a cercar entreteniment, especialment aquells entre 14 i 18 anys.
- » Necessitem un poliesportiu més complet, amb piscina coberta.

Las fiestas populares se celebran los días previos y posteriores al 16 de julio, día de la Virgen del Carmen, patrona de la localidad. También destaca el día de la Santísima Trinidad, patrona de los alfareros.

Para los amantes de la naturaleza, los alrededores de Pòrtol ofrecen diversas rutas de senderismo. Sa Cimertera, un bonito camino del paisaje rural, que ofrece tranquilidad y contacto con la naturaleza, es un buen ejemplo. La gastronomía local es otro de sus atractivos, con restaurantes que ofrecen platos típicos.

El núcleo cuenta, además, con la Asociación de Vecinos La Púa y la Asociación de Voluntarios Enfangats, que se dedican a dinamizar las numerosas actividades que se celebran en el pueblo.

LOS VECINOS OPINAN...

¿Qué os gusta más de vivir aquí?

- » La serenidad y la tranquilidad de los pequeños pueblos.
- » Tener la naturaleza siempre cerca para poder pasear. La belleza de los paisajes y la pureza del aire.
- » La gran cantidad de actividades e iniciativas sociales y culturales.
- » Es un pueblo dinámico y lleno de vida, con gente que disfruta. Las calles siempre están animadas.

¿Qué cambiaríais de Pòrtol para que fuera mejor?

- » La cantidad de nuevas construcciones, caras y de mala calidad.
- » La piscina municipal está saturada de gente que no es de Marratxí.
- » Una nueva plaza donde poder hacer vida social.
- » Incrementar los horarios de autobús para conectar con el tren, también los fines de semana y por la noche.
- » Actividades para que los jóvenes no tengan que salir del pueblo en busca de entretenimiento, especialmente aquellos entre 14 y 18 años.
- » Necesitamos un polideportivo más completo, con piscina cubierta.

CLUB HANDBOL MALLORCA

Quan va néixer el club?

Al maig de 1997 neix el Club Handbol Marratxí. L'any 2022 es renombra com a Club Handbol Mallorca.

Quantes de persones conformen la junta directiva?

Un total de cinc. El president, Jesús Alguacil, vicepresident, Thomas Petermann, el tresorer, Martín Couñago, el secretari, Pablo Olivares, i el vocal, Gerard Mawnjèle.

Quants de jugadors i jugadores hi ha avui en el club?

Avui en dia, si sumem el primer equip i els nostres jugadors de base, comptem amb més de 200 llicències federatives.

Quins són els valors o principis que reflecteix el club?

El respecte i el joc net és un dels pilars del nostre esport, i ho portem com a bandera. També l'esforç i el treball en equip, fonamentals per a aconseguir els objectius i gaudir de l'handbol.

Quins són els mèrits obtinguts més destacats?

La temporada passada es va aconseguir l'ascens a Divisió Honor Plata, la segona màxima categoria del handbol nacional. Un fet històric per al handbol mallorquí, ja que no havia passat mai. També hem aconseguit l'ascens a Primera Nacional, així com varíes lligues balears, tant masculines com femenines.

Quins són els objectius del club?

Fomentar l'esport a Marratxí i a Mallorca, i que la nostra base es consolida de forma definitiva, aconseguint equips a totes les categories tant masculines com femenines.

Continuar amb el projecte del primer equip, l'Arancina Handbol Mallorca, on aspirem a continuar pujant de categoria. I, amb molta feina, qui sap, poder acabar a la màxima categoria. A més, també volem desenvolupar el mateix projecte en l'àmbit femení.

Sou un dels clubs més actius del municipi, què us motiva?

El fet de continuar creixent i fomentant el nostre esport a Marratxí. Volem posar les bases de forma definitiva per anar evolucionant i que l'handbol sigui un esport referent a Mallorca.

Com veis en un futur el club en relació amb el seus participants i el planter?

Estem fent feina per a poder continuar l'any que ve amb el mateix bloc de jugadors i staff, que tan bona labor ha fet aquesta temporada. A més, seguir fent feina i donant eines per a què els jugadors de base i de Mallorca puguin acabar jugant a categoria nacional amb el primer equip. Per això és fonamental l'ajuda dels patrocinadors i col·laboradors, que any rere any confien i aposten pel nostre projecte, i als que els hi esteim sempre agraïts per formar part de la nostra família de l'handbol.

¿Cuándo nació el Club Handbol Mallorca?

En mayo de 1997 nace el Club Handbol Marratxí. En 2022 se le cambia el nombre y pasa a ser el Club Balonmano Mallorca.

¿Cuántas personas conforman la junta directiva?

Un total de cinco: el presidente, Jesús Alguacil; el vicepresidente, Thomas Petermann; el tesorero, Martín Couñago; el secretario, Pablo Olivares, y un vocal, Gerard Mawnjèle.

¿Cuántos jugadores y jugadoras hay hoy en el club?

Hoy en día, si sumamos el primer equipo y nuestros jugadores de base, tenemos más de 200 licencias federativas.

¿Cuáles son los valores o principios que refleja el club?

El respeto y el juego limpio son los pilares de nuestro deporte y los llevamos como bandera. También el esfuerzo y el trabajo en equipo, fundamentales para conseguir los objetivos y gozar del balonmano.

¿Cuáles son los méritos obtenidos más destacados?

La temporada pasada se logró el ascenso a la División de Honor Plata, la segunda máxima categoría del balonmano nacional. Un hecho histórico para el balonmano mallorquín, ya que nunca había ocurrido. También hemos

conseguido el ascenso a Primera Nacional, así como varias ligas balears, tanto masculinas como femeninas.

¿Cuáles son los objetivos del club?

Queremos fomentar el deporte en Marratxí y Mallorca, y hacer que nuestra base se consolide de forma definitiva para conseguir equipos en todas las categorías tanto masculinas como femeninas.

También queremos continuar el proyecto del primer equipo, el Arancina Handbol Mallorca, ya que aspiramos a subir de categoría, y, con mucho trabajo, quién sabe, poder terminar en la máxima categoría. Además, queremos desarrollar el mismo proyecto en el ámbito femenino.

Sois uno de los clubes más activos del municipio, ¿qué os motiva?

El hecho de seguir creciendo y fomentando nuestro deporte en Marratxí. Queremos poner las bases de forma definitiva para evolucionar y para que el balonmano sea un deporte en lo referente a Mallorca.

handbolclubmarratxi

@clubhandbolmallorca

AAVV PONT D'INCA NOU

 Carrer Massanella, s/n
Es Pont d'Inca Nou

 @aavvpontdincanou

 WhatsApp: 601 541 268
aa.vv.pontdincanou@gmail.com

Quan va sorgir?

L'associació es va crear el 1994. Des de llavors, ha canviat diverses vegades de junta directiva. L'actual hi és des de l'octubre passat.

Qui sou?

Diversos veïns que no volíem que l'associació es perdés.

Quin és el vostre propòsit?

Intentar reactivar l'associació, organitzar activitats al servei dels socis, tornar a programar les festes, que es van frenar arran de la pandèmia, i, sobretot, que els veïns tenguin una associació a la qual puguin recórrer.

Quines iniciatives destaqueu?

Estem organitzant noves activitats. Ara mateix disposem de diverses classes: hip hop, pilates, hipopressius, sevillanes, balls de saló, salsa i bachata. Fins i tot s'ha creat recentment un club de cinema, llibres i jocs de taula.

Projectes futurs:

El nostre projecte més immediat és el Sopar a la Fresca. Hi haurà demostracions dels nostres cursos i un dj. L'objectiu és que els veïnats es reuneixin, ballin i s'ho passin bé. Serà divendres 5 de juliol, a les 20 h.

¿Cuándo surgió?

La asociación se creó en 1994. Desde entonces ha cambiado varias veces de junta directiva. La actual lleva desde el pasado octubre.

¿Quienes sois?

Varios vecinos que no queríamos que la asociación se perdiera.

¿Cuál es vuestro propósito?

Intentar reactivar la asociación, organizar actividades al servicio de los socios, volver a programar las fiestas, que se frenaron a raíz de la pandemia, y, sobre todo, que los vecinos cuenten con una asociación a la que puedan recurrir.

¿Qué iniciativas destacáis?

Estamos organizando nuevas actividades. En la actualidad, ofrecemos diversas clases: hip hop, pilates, hipopresivos, sevillanas, bailes de salón, salsa y bachata. Incluso se ha creado recientemente un club de cine, libros y juegos de mesa.

Proyectos futuros

Nuestro proyecto más inmediato es el *Sopar a la Fresca*. Habrá demostraciones de nuestros cursos y un dj. El objetivo es que el vecindario se reúna, baile y se lo pase bien. Será el viernes 5 de julio, a las 20:00h.

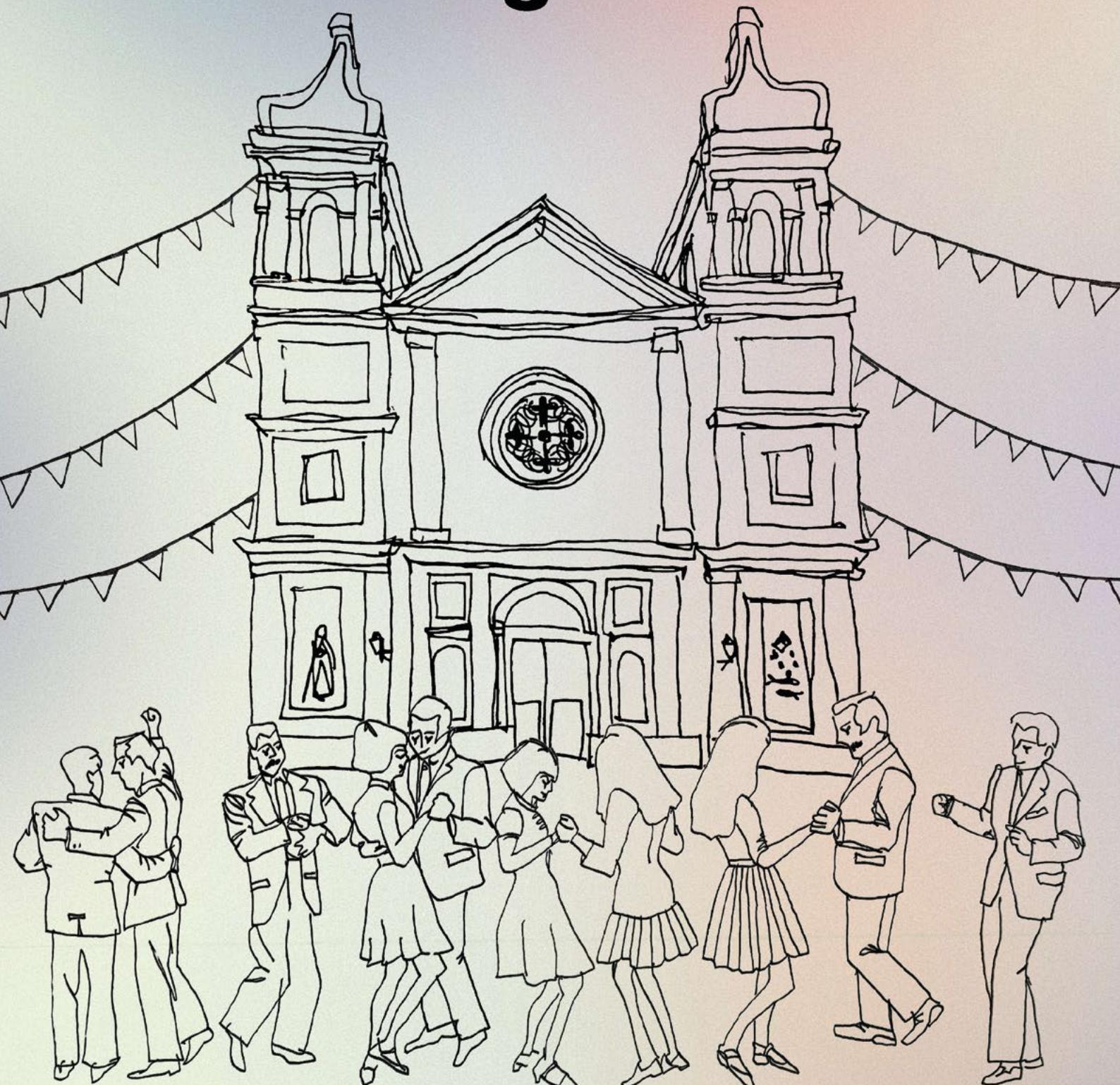

Activitats organitzades per
l'AAVV Pont d'Inca Nou
Actividades organizadas por la
AAVV Pont d'Inca Nou

Festes de **Sant Marçal**

**22 al 30
de juny
2024**

marratxi.es

Ajuntament
de Marratxí